

їм вигідне для себе застосування. В будь-якому разі нові ідеї не розвиваються, а соціальні мережі сприяють посиленню застійних і паразитичних тенденцій.

У такій ситуації можливі два варіанти розвитку наукових соціальних мереж: або наукова мережа перетвориться на вихолощений придаток науки (як джерело інформації), або заостряться протистояння між соціальними мережами (куди будуть перетікати вчені і наукові співтовариства) і офіційною наукою як соціальним інститутом. Обидва варіанти будуть означати віддалення науки від суспільства з усіма наслідками, що випливають звідси. Щоб цього не сталося, потрібно змінювати систему відносин у науці, характер зв'язків, патерни взаємодії, цінності, пріоритети, що саме по собі повинно стати процесом пошуку і соціального вибору, в якому мають брати активну участь всі агенти інноваційного процесу.

Висновки

Сьогодні в світі змінилися системні властивості наукової організації праці. У відповідь на зміни довкілля (поява Інтернету і інших сучасних засобів комунікації, глобалізація і лібералізація світової економіки) сталося ускладнення самої системи наукової діяльності. Щоб відповісти на виклики сучасності вона повинна розвиватися за законами світу, що самоорганізується. Як відзначають вчені [4], ми живемо в критичний момент, коли складність сучасного світу перевершила рівень складності окремої людини. Тому інновації як відповідь на виклики сучасності мають бути результатом розвитку науки як світової системи, а не окремих її складових (окремих лабораторій, окремих управлінських зусиль, окремих ресурсів і т.д.). Поява нових технологій – це наслідок того, що система піднялася на більш високий рівень складності. Це не стільки технічна, скільки соціальна проблема, тому що вона пов'язана з появою нових соціальних відносин, в рамках яких таке ускладнення стає можливим. У «ручному режимі» цього досягти неможливо, тому що та-

кий підхід пригнічує саморозвиток системи. Найкраще, що можна зробити, – це побудувати нові відносини, зв'язки, які б сприяли процесу самоорганізації. Це творчий процес, який вимагає експериментування, методу «проб і помилок», аналізу результатів, зворотного зв'язку, живої реакції на події, навчання в процесі розвитку, розширення можливостей, терпіння, неформальної поваги в суспільстві і т.п. Необхідно позбавитися від бар'єрів, які вбудовані в соціальну систему з метою зниження її рівня складності. Спрощення системи робить її більш передбачуваною, але перешкоджає її саморозвитку. Потрібно налагоджувати відповідні соціальні відносини і органічно вбудовуватися у світову наукову мережу, що розвивається.

Література

1. Пугачева Е.Г., Соловьев К.Н. Самоорганизация социальных-экономических систем. Иркутск: Изд-во БГУЭП, 2003. 172 с. <http://synergist.kiev.ua/publ.php?lang=ru&rubr=1&publ=14>
2. Johnson, Neil F. (2007). Two's Company, Three is Complexity: A simple guide to the science of all sciences. Oxford: Oneworld.
3. Lewin, Roger (1992). Complexity: Life at the Edge of Chaos. New York: Macmillan Publishing Co.
4. Bar-Yam Y. (2005) «Making Things Work: Solving Complex Problems in a Complex World». Knowledge Press, 306 p.
5. Barabasi A.-L. 'The architecture of complexity', IEEE Control Systems Magazine 27:4, 33–42 (2007).
6. Barabasi A.-L. Linked: the new science of networks, Perseus, 2002.
7. Public Understanding of Science [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.fas.at/business/en/gallery/03.htm>
8. Granovetter, M. (1973). The Strength of Weak Ties, American Journal of Sociology, Vol. 78, Issue 6, May 1973, pp. 1360–1380.
9. Ермоленко В., Верлока В. Аналітика: Захист дисертації в Україні: максимум формальностей, мінімум змісту [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.eu-edu.org/ua/news/info/397>

Н.П. РЕЗНИК,

к.е.н., доцент, докторант, Науково-дослідний економічний інститут

Особливості розвитку інвестиційних процесів в агропромисловому комплексі

У статті розглядаються особливості структурно-інвестиційної перебудови в агропромисловому комплексі. Пропонуються принципи, за якими необхідно здійснювати інвестиційну політику в АПК. Висвітлено пріоритети інвестування АПК – інвестиції у базові сфери аграрного виробництва, в наукові розробки, технічне переоснащення, у створення інфраструктурних підрозділів, вирішення соціальних проблем села – шляхом створення механізмів державної підтримки інвестицій.

В статье рассматриваются особенности структурно-инвестиционной перестройки в агропромышленном комплексе. Предлагаются принципы, по которым необходимо осуществляют инвестиционную политику в АПК. Освещены приоритеты инвестирования АПК – инвестиции в базовые сферы аграрного производства, в научные разработки, техническое переоснащение, в создание инфраструктурных подразделений, решение социальных проблем села – путем создания механизмов государственной поддержки инвестиций.

In the article features of structural adjustment and investment in agroindustrial complex. Proposed principles on which to make investment policy in agroindustrial complex. Agroindustrial complex deals with investment priorities – investment in basic areas of agricultural production, scientific development, technical upgrading, the creation of infrastructure units, rural social problems by creating mechanisms for government support of investments.

Постановка проблеми. Інвестиції в агропромисловий комплекс, їх структурна збалансованість є важливим ресурсом економічного розвитку для більшості галузей народного господарства. Метою політики у сфері інвестування агропромислового комплексу має стати створення сучасної системи державного регулювання, яка б підвищила інвестиційну привабливість економіки та забезпечила потужні мотивації як резидентів так і нерезидентів щодо вкладення коштів у розвиток галузей АПК. Адже АПК є єдиною цілісною виробничо-економічною системою, яка охопила цілий ряд галузей народного господарства спеціалізованих на виробництві продовольства. Головне завдання, що стоїть перед галузями АПК, – це зростання сільськогосподарського виробництва, надійне забезпечення країни продуктами харчування та сільськогосподарською сировиною, об'єднання зусиль усіх галузей комплексу для отримання високих кінцевих результатів, надавати можливості виходу продукції АПК України на світовий ринок. Тому дослідження особливостей розвитку інвестиційних процесів в АПК має надзвичайно актуальне значення.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Вирішенню проблем відродження за рахунок інвестиційних засобів, агропромислових підприємств присвячено достатньо праць таких представників національної аграрної економіки, як Л.В. Дейнеко, М.І. Кісіль, П.М. Макаренко, Л.О. Мармуль, М.Я. Месель-Веселяк, Г.М. Підлісецький, П.Т. Саблук, В.П. Ситник. Великий вклад у розробку наукового обґрунтування інвестиційних процесів, що відбуваються, внесли і відомі зарубіжні вчені: Дж. Бейлі, О.С. Булатов, П.І. Камишанова, Д. Кейнс, О.О. Масленнікова, Р. Макконелі, Брю Л. Стенлі, Б.А. Райзберг, Р.А. Фатхудінов. Теоретико-методологічні питання створення механізму залучення інвестицій, їх сутність, класифікації, функції; розробка інвестиційних проектів та управління ними; організація державного регулювання інвестиційної діяльності були висвітлені видатними вченими-економістами, а саме: В.Г. Андрійчуком, І.А. Бланком, А.Б. Ідрісовою, В.В. Ковальовою, Т.В. Майоровою, А.А. Пересадою, П.С. Рогожиною, В.Г. Федоренком.

Метою статті є дослідження розвитку інвестиційних процесів в агропромисловому комплексі, виявлення основних проблем, які впливають на обсяг інвестицій, а також пошук шляхів їх виправлення, розгляд принципів, за якими необхідно здійснювати інвестиційну політику в АПК.

Виклад основного матеріалу. За даними Мінагрополітики, в агропромисловий комплекс України станом на

1 квітня 2010 року починаючи з 1992 року було залучено \$2,563 млрд. прямих іноземних інвестицій (6,4% загального обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку). З них вкладено \$1788,7 млн. у підприємства харчової та переробної промисловості і \$774,3 млн. у сільськогосподарські підприємства.

За перший квартал 2010 року в агропромисловому секторі відбувся відтік іноземного капіталу в розмірі \$39,1 млн.: \$5,4 млн. у галузі сільського господарства і \$33,7 млн. у харчовій промисловості.

Основні інвестори в агропромисловий комплекс України, зокрема в сільське господарство: Кіпр (\$251,2 млн.), Великобританія (\$133,5 млн.), Данія (\$57,6 млн.), Німеччина (\$55,4 млн.), Польща (\$29,3 млн.), Австрія (\$28,9 млн.).

Основними інвесторами у харчову промисловість є Нідерланди (\$591,1 млн.), Швеція (\$213,6 млн.), Кіпр (\$235,2 млн.), Великобританія (\$131,9 млн.), США (\$65,3 млн.), Швейцарія (\$88,5 млн.) [1].

Інвестиційна ємність агросектору України досить відчутна. Залучення інвестицій у галузь є вирішальним чинником у розвитку агропромислового комплексу та забезпеченні продовольчої безпеки країни, крім того, щорічні обсяги кредитування агропромислової галузі повинні становити не менше \$6 млрд. Для забезпечення сталого розвитку АПК у найближчі десятиліття тільки на реалізацію комплексної програми підтримки розвитку АПК необхідно \$40 млрд.

Визнання світовою спільнотою України державою з ринковою економікою, політичний та економічний курс, який втілюється керівництвом країни, передбачає поглиблення інтеграції національної економіки та фінансово-кредитної системи з європейською і світовою глобальною економіками. Такі процеси висувають принципово нові вимоги до функціонування всіх галузей вітчизняної промисловості та продукції, яку ці галузі виробляють. Особливо це стосується переробних підприємств, оскільки вони не тільки формують бюджети всіх рівнів, випускають п'яту частину від усієї виробленої в Україні продукції, а й відповідають за продовольчу безпеку та формують здоров'я нації.

На сьогодні переробні підприємства АПК відносяться до найбільш рентабельних, а отже й інвестиційно привабливих виробництв. Проте актуальність залучення як вітчизняних, так і іноземних інвестицій продовжує зростати. Це пов'язано із необхідністю великих обсягів фінансування, яке потрібно для впровадження інноваційних технологічних процесів, оновлення основних виробничих фондів, освоєння виробництва нових видів продукції. Тільки при виконанні таких умов національні переробні підприємства створюють гідну конкуренцію і повністю відновлять свої позиції на світових ринках.

Що стосується сільського господарства, то ним усе більше цікавляться інвестори, в свою чергу, інвестиції як джерело фінансування аграрного виробництва є передумовою ефективної діяльності галузі та стабільного забезпечення продовольчої безпеки держави. З кризи, яка охопила всю

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

економіку країни, аграрний сектор має вийти оновленим, готовим до реформ і змін.

Рівень конкуренції в українському АПК можна оцінити як високий, однак це не відлякує транснаціональні компанії. Дана галузь має високий потенціал, проте водночас слід зазначити, що інвестиції в аграрний сектор вважаються дуже ризикованими навіть для українських підприємців [2, с. 41].

Основними завданнями є забезпечення правової бази формування сприятливого інноваційно-інвестиційного клімату в аграрному комплексі, розробка наукових основ структурної та інвестиційної політики, сприяння залученню прямих іноземних інвестицій в АПК, особливо за допомогою податкового законодавства, визначення основних напрямів з метою розвитку регіонів і зміцнення національного інвестиційного потенціалу в АПК України; шляхом реформ інтегрування у продовольчий ринок світового рівня.

На сьогодні інвестори, як внутрішні, так і зарубіжні, виявляють інтерес до АПК. Український агробізнес має високу рентабельність, і якщо дотримуватися всієї технології та застосовувати подальші інновації, агросектор може бути високорентабельним. Нині в Україні потенціал споживання продуктів харчування використаний максимум на 30%. Споживання зростає разом із зростанням добробуту українців. Позитивно на інвестиції впливає і значний людський ресурс на селі.

Однак існує ряд чинників, що утримують приплив інвестицій. Насамперед – це невирішене земельне питання, стихійність у процесах оренди та купівлі-продажу землі. Так, нерациональна структура виробництва та інтенсивні технології у рослинництві призводять до порушення науково доведених систем ведення сільського господарства, монокультурізації землеробства, деградації сільгоспугідь.

За даними IFC (міжнародної фінансової корпорації), обсяг прямих іноземних інвестицій в Україні залишається менше можливого, насамперед через те, що і потенційні, і наявні інвестори не поспішають із прийняттям рішень про фінансування АПК через несприятливе ділове середовище, інвестиційний клімат і дуже великі витрати на ведення господарської діяльності в Україні. До того ж у рейтингу Світового банку «Ведення бізнесу-2009» Україна посідає 145-те місце серед 181 держави за «простою ведення бізнесу». Обмеження прямих іноземних інвестицій і загальних приватних інвестицій у сільське господарство негативно впливає також і на продуктивність галузі.

Крім того, вважають в IFC, з недостатнім обсягом прямих іноземних інвестицій пов'язане і повільне впровадження нових технологій, що також негативно впливає на продуктивність, яка залишається нижчою, ніж могла б бути.

В АПК України в 2009 році, за даними ЄБРР, банк збільшив інвестиції на 30%. Зокрема, збільшилася фінансова допомога як виробникам сільськогосподарської продукції, так і реалізаторам. Крім того, банк також приділяє значну увагу розвитку оптового і роздрібного ринку. Станом на перше півріччя 2010 року ЄБРР вже вклав у розвиток українсь-

кого АПК 200 млн. євро. За даними на 1 квітня 2010 року, ЄБРР узяв зобов'язання щодо надання інвестицій на суму більше 5 млрд. євро в рамках 197 проектів.

Агропромисловий комплекс України залишається досить привабливим для іноземних інвестицій. Однак, незважаючи на те, що за останні кілька років український АПК залучив значні обсяги інвестицій, сільське господарство потребує збільшення інвестицій щонайменше до \$3 млрд. щорічно лише в рослинництві. Загальна потреба в інвестиціях у сільське господарство та інші галузі АПК країни перевищує суму, еквівалентну \$35 млрд., у тому числі на оновлення машинно-тракторного парку – \$3 млрд., у цукрову галузь – \$12 млрд. Інвестування в обсязі \$1 млрд. потребують м'ясо- та молокопереробні підприємства, масложирова галузь [3].

Однак, незважаючи на спад інвестиційної привабливості українських компаній агропромислового комплексу в кризовий період – четвертому кварталі 2008 року і перших трьох кварталах 2009 року, вже у кінці року відбулося деяке поживлення інвестиційних процесів в АПК України.

Наприклад, відповідно до попередньої домовленості між Україною і КНР відібрано п'ять проектів, які передбачають китайські інвестиції у рамках проекту агропарку: вирощування олійних культур (соя, соняшник тощо); завод із виробництва комбікормів (запланований обсяг інвестицій становить \$1,5 млн.); завод із виробництва ветеринарних медикаментів; завод із переробки масел (запланований обсяг виробництва соняшникової олії – 5 млн. т, ріпакової – 2 млн. т); і спільні науково-дослідні роботи у сфері біотехнологій і тваринництва.

Активізація інвестиційної діяльності є не тільки основною умовою виведення сільського господарства з глибокої кризи, а й стає найважливішим визначальним чинником подальшого його розвитку. Потрібно не тільки реформування суспільного ладу на селі шляхом інституційних перетворень, що було пріоритетом у початковий період аграрної реформи, а й залучення в аграрний сектор великомасштабних інвестицій. Гостро їх потребують практично всі сфери і галузі АПК, чи то сільське господарство, переробна промисловість або соціальна інфраструктура села. Тому створення передумов для масового залучення інвестицій в аграрний сектор має стати найважливішим елементом стратегії державної аграрної політики на сучасному етапі. Перш за все необхідно забезпечити на державному рівні формування сприятливого, економічно еквівалентного ринкового середовища, в якому економіка стає сприйнятливою до інвестицій, а у суб'єктів господарювання з'являються і розширюються інвестиційні можливості для оновлення основного капіталу і його нарощування за рахунок власних і залучених коштів, враховуючи іноземний капітал. Це значною мірою може бути досягнуто шляхом впровадження нового, адекватного ринковій системі економічного механізму господарювання, що враховує специфіку сільського господарства.

Інвестиційні процеси є, безумовно, одним із варіантів реанімації галузі виробництва сільськогосподарської продукції.

Так., О.І. Іщенко вважає, що «інвестування в економіку забезпечує збільшення обсягів виробництва, зростання національного доходу, розвиток та корисне економічне суперництво галузей і підприємств» [4, с. 197].

Інвестиційна політика у системі АПК має бути підпорядкована завданням структурної перебудови економіки і спрямована на забезпечення збалансованого та гармонійного розвитку всіх ланок комплексу, на оновлення виробничого потенціалу, підвищення ефективності його використання на основі впровадження у практику досягнень науково-технічного прогресу, освоєння ресурсозберігаючих технологій, модернізації та реконструкції виробництва.

В умовах ринкових відносин держава має надавати можливість впливати на інвестиційний процес шляхом забезпечення науково обґрунтованого ціноутворення, проведення гнучкої кредитної, податкової та амортизаційної політики, розширення можливостей лізингу, стимулювання підприємницької діяльності та надання пільг інвесторам при приватизації, цільового державного фінансування, виділення пріоритетних напрямів інвестування та капіталовкладення, складання індикативних планів капітальних вкладень. На регіональному рівні, і особливо на рівні підприємств, необхідно складати бізнес-плани, що містять обґрунтування інвестиційної діяльності та джерел її фінансування, а також оцінку проектних рішень.

Для здійснення ефективного відтворювального процесу потрібно відновити інвестиційний потенціал підприємств. Для цього необхідно підвищити роль їх власних джерел амортизації і прибутку, що можливо при усуненні диспаритету цін на продукцію сільського господарства та спожиті їм матеріально-технічні ресурси, зменшення податкового тиску, реструктуризації боргів, включаючи їх списання та пролонгацію.

З метою стимулювання інвестиційної діяльності у сільському господарстві доцільно не обкладати податком прибуток, що спрямовується на купівлю нової техніки і капітальне будівництво. Доцільно також не обкладати податком прибуток, отриманий від деяких видів несільськогосподарської діяльності, пов'язаних із виробництвом будівельних матеріалів. Необхідно звернути увагу на дієвість амортизаційної політики: періодично проводити індексацію відновної вартості основних фондів та амортизаційних відрахувань, активно використовувати прискорену амортизацію, ввести режим спеціального зберігання і витрачання коштів амортизаційного фонду.

В аграрному секторі зберігається необхідність більш активного державного регулювання не тільки шляхом застосування стимулюючих заходів, але і прямого вкладення капіталу. Державні кошти мають спрямовуватися, перш за все, на відновлення технічного потенціалу на селі; завершення будівництва на раніше розпочатих об'єктах, передбачених цільовими програмами; зміцнення матеріально-технічної бази сільськогосподарської науки, насінництва, племінної справи, а також бази зберігання, як у сільському господарстві, так і в переробних галузях; будівництво житла на селі;

підтримку малого бізнесу; фінансування напрямків діяльності, де активність індивідуальних інвесторів буде найменшою: ліквідація наслідків від аварій, стихійних лих, екологічних катастроф, створення об'єктів і систем, що забезпечують екологічну безпеку виробництва.

Доцільна державна підтримка лізингу як одного з напрямів спеціалізованої системи сільськогосподарського кредиту. Необхідно підвищити роль державного цільового бюджетного фонду підтримки виробників сільськогосподарської продукції та продовольства у фінансуванні придбання технічних засобів і обладнання, активно використовувати цільову кредитну лінію, мобілізувати місцеві джерела фінансування.

На нинішньому етапі вкрай важливо здійснити технічне переозброєння і реконструкцію тваринницьких ферм і комплексів, а також оновлення парку машинами якісно нового покоління.

Інвестиційну політику у найближчі роки необхідно здійснювати на основі таких принципів:

- послідовної децентралізації інвестиційного процесу, збільшення частки власних коштів підприємств у загальному обсязі капітальних вкладень, підвищення ролі амортизаційних відрахувань як одного з джерел фінансування інвестицій;
- розміщення державних інвестицій на виробничі цілі на конкурсній основі;
- зворотності централізованих капітальних вкладень;
- розширення практики спільного державно-комерційного фінансування проектів;
- посилення державного контролю за цільовим витрачанням коштів державного бюджету, спрямованих на інвестиції;
- розширення практики страхування та гарантування підтримуваних державою інвестиційних проектів;
- стимулювання іноземних інвестицій.

Необхідно відзначити, що при сформованому співвідношенні цін на сільськогосподарську і промислову продукцію у майбутньому капітальні вкладення за рахунок власних коштів зможуть здійснювати лише окремі підприємства, фінансування інвестицій із державного та місцевих бюджетів у найближчі роки не полегшить стан виробничого потенціалу сільського господарства і всього АПК. Разом із тим потрібно розмежувати функції управління інвестиціями на державному, регіональному та місцевому рівнях, забезпечуючи повноваження кожного з них надійними, а головне, стабільними джерелами фінансування, закріпленими законодавчим шляхом.

Крім того, найближчим часом на державному рівні слід вжити заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для зростання банківських інвестицій в АПК. У числі заходів з подолання кризи фінансово-кредитної системи на перший план треба поставити впорядкування взаєморозрахунків між підприємствами, створення системи страхування тощо.

Висновки

Для поживлення інвестиційних процесів в агропромислому комплексі України необхідно:

– забезпечити прогнозованість, гарантованість і широкий доступ сільськогосподарських товаровиробників до бюджетної підтримки за державними програмами;

– посилити роль держави у розвитку кредитного ринку і кредитних відносин у галузі агропромислового виробництва;

– створити спеціалізований банк (земельний, іпотечний, інвестиційний тощо), через який держава зможе контролювати дотримання агропромисловими виробниками цільового використання кредитних ресурсів. Такий банк міг би брати активну участь у створенні мережі кооперативних банків, максимально наближених до сільськогосподарських підприємств;

– продовжити на довгостроковий період пільгове оподаткування аграрних підприємств, упровадити ефективний механізм амортизації основних фондів;

– підвищувати ефективність сільськогосподарського виробництва, забезпечити зростання фінансових накопичень та їх трансформацію в інвестиції;

– відновлювати раціональні міжнародні господарські та науково-виробничі зв'язки, створювати аграрні підприємства за участю іноземних інвесторів;

– надавати допомогу і створювати умови вітчизняним товаровиробникам, які експортують свою продукцію і вкладають інвестиції у сільськогосподарське виробництво, орієнтоване на випуск конкурентоспроможних товарів;

– сприяти розвитку ефективної взаємодії науки і техніки [5].

У цілому необхідно відзначити, що нові підходи до вирішення проблем інвестиційної політики створять передумови для стабілізації виробничого потенціалу та відродження АПК. Тільки інтенсифікації сільськогосподарського виробництва на основі впровадження нової системи машин, прогресивних

технологій дозволить вийти на новий рівень виробництва продукції, а отже і на більш високий рівень заробітної плати, яка забезпечує сільському населенню гідний рівень життя.

Важливим чинником відновлення економіки агропромислового комплексу та стимулювання економічного зростання є державна кредитна політика, яка повинна бути логічним продовженням державної підтримки суб'єктів господарювання шляхом надання кредитів за пільговими відсотковими ставками з їх диференціацією за такими ознаками, як рівень родючості земель, частка власних коштів у кошторисної вартості будівництва об'єкта, частка виручки підсобних промислів і переробних виробництв у всій вартості реалізованої сільськогосподарським підприємством продукції; відкриття нових та пролонгації дійсних цільових кредитів для знову споруджуваних об'єктів, що мають народногосподарське значення; введення іпотеки на основі застави нерухомості, включаючи землю.

Література

1. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minagro.gov.ua

2. Донская А. Доступный лизинг // Инвестиционная газета. – 2008. – №7. – С. 41.

3. Шебаніна О.В. Інвестиційне забезпечення розвитку продовольчого під комплексу АПК // Економіка АПК. – 2007. – №2. – С. 56–61.

4. Іщенко О.І. Вдосконалення регіонального розвитку агропромислового виробництва / О.І. Іщенко – К.: Нора-Принт, 2008. – 252 с.

5. Іртищєва І.О. Фінансово-кредитне забезпечення аграрного сектору: питання теорії і практики: [монографія] / І.О. Іртищєва, М. Стегней. – Миколаїв: Дизайн та поліграфія, 2009. – 152 с.

*Н.В. ГАПОНЕНКО,
викладач, Національний університет біоресурсів і природокористування України,
Л.В. МЕЛЬЯНКОВА,
викладач, Національний університету біоресурсів і природокористування України*

Інноваційні аспекти сучасного розвитку систем заробітної плати в аграрних підприємствах

У статті проаналізовано інноваційні аспекти сучасного розвитку систем заробітної плати в агропідприємствах та запропоновано деяке їх удосконалення.

Проанализированы инновационные аспекты современного развития систем заработной платы в агропредприятиях и предложено некоторое их усовершенствование.

Innovative aspects of modern development of systems of wages in the agroenterprises are analysed and their some improvement is offered.

Постановка проблеми. В ринковій економіці стимулювання трудової активності є одним з тих чинників, що визначають рівень продуктивності праці. Тому можна вважати природним пошук підприємцями, спеціалістами, вченими таких підходів в оплаті праці, які б посилювали її стимулюючу роль і водночас сприяли б поліпшенню добробуту працюючих.

Саме на цьому тлі сформувалася ідея поширення застосування так званої безтарифної системи оплати праці. Ініціатори впровадження безтарифної системи основними аргументами на користь відмови від традиційного тарифного нормування вважають певний консерватизм, негнучкість